

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

P7_TA(2014)0274

Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema *

2014 m. balandžio 2 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (COM(2013)0715 – C7-0385/2013 – 2013/0340(NLE))

(Konsultavimosi procedūra)

(2017/C 408/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2013)0715),
  - atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 31 ir 32 straipsnius, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0385/2013),
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl pasiūlyto teisinio pagrindo,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A7-0252/2014),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį;
  3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
  4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
  5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1**Pasiūlymas dėl direktyvos****4 a nurodomoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *kadangi 1998 m. Europos Bendrija ir visos Europos Sąjungos valstybės narės pasirašė Orhuso konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais,*

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 b nurodomoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *kadangi Orhuso konvencija įgyvendinta branduolinės saugos srityje remiantis iniciatyva „Aarhus Convention and Nuclear“ (ACN), pagal kurią valstybės narės privalo skelbti pagrindinę informaciją, susijusią su branduoline sauga, o visuomenė turi dalyvauti priimančioms sprendimams,*

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6) 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyvoje 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema⁽³³⁾, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai sukurti ir taikyti nacionalinę panaudoto kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sistemą;

⁽³³⁾ OL L 199, 2011 8 2, p. 48.

- (6) 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyvoje 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema⁽³³⁾, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai sukurti ir taikyti nacionalinę panaudoto kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sistemą; **2013 m. kovo 14 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl Europos Sąjungos branduolinių elektrinių rizikos ir saugos vertinimo (testavimo nepalankiausiomis sąlygomis) ir susijusios veiklos^(33a) primenama, kad įvykus Fukušimos branduolinei avarijai dar kartą atkreiptas dėmesys į radioaktyviųjų atliekų šalinimo pavojų;**

⁽³³⁾ OL L 199, 2011 8 2, p. 48.

^(33a) P7_TA(2013)0089.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (7) 2007 m. gegužės 8 d. Tarybos išvadose dėl branduolinės saugos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų saugaus tvarkymo ⁽³⁴⁾ pažymima, kad „atsakomybė dėl branduolinės saugos tenka kiekvienai valstybei narei; atitinkamais atvejais jos imamasi ES struktūroje. Sprendimai dėl saugos veikslių ir branduolinių objektų priežiūra ir toliau priklausys tik veiklos vykdytojų ir nacionalinių valdžios institucijų kompetencijai.“;

⁽³⁴⁾ Nuolatinių atstovų komitetas priėmė 2007 m. balandžio 25 d. (dok. Nr. 8784/07), o Ekonomikos ir finansų reikalų taryba – 2007 m. gegužės 8 d.

Pakeitimas

- (7) 2007 m. gegužės 8 d. Tarybos išvadose dėl branduolinės saugos ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų saugaus tvarkymo ⁽³⁴⁾ pažymima, kad „atsakomybė dėl branduolinės saugos tenka kiekvienai valstybei narei; atitinkamais atvejais jos imamasi ES struktūroje. Sprendimai dėl saugos veikslių ir branduolinių objektų priežiūra ir toliau priklausys tik veiklos vykdytojų ir nacionalinių valdžios institucijų kompetencijai.“. ***Tačiau savo 2013 m. kovo 14 d. rezoliucijoje dėl Europos Sąjungos branduolinių elektrinių rizikos ir saugos vertinimo (testavimo nepalankiausiomis sąlygomis) ir susijusios veiklos Europos Parlamentas atkreipė dėmesį į tarpvalstybinę branduolinės saugos svarbą, pavyzdžiui, rekomenduodamas periodinius saugos vertinimus pagrįsti bendrais saugos standartais ar užtikrinti tarpvalstybinę saugą ir priežiūrą. Toje rezoliucijoje raginama apibrėžti ir įgyvendinti privalomus branduolinės saugos standartus;***

⁽³⁴⁾ Nuolatinių atstovų komitetas priėmė 2007 m. balandžio 25 d. (dok. Nr. 8784/07), o Ekonomikos ir finansų reikalų taryba – 2007 m. gegužės 8 d.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(15) stipri ir nepriklausoma kompetentinga reguliavimo institucija yra viena iš pagrindinių Europos branduolinės saugos reguliavimo sistemos sąlygų. Jos nepriklausomumas ir naudojimas savo įgaliojimais nešališkai ir skaidriai – tai svarbiausi aukšto branduolinės saugos lygio užtikrinimo veiksniai. Priimamiems objektyviems reguliavimo sprendimams ir įgyvendinimo užtikrinimo priemonėms neturėtų būti daroma jokios nederamos grėsmę saugai galinčios kelti išorinės įtakos, pavyzdžiui, spaudimo, susijusio su kintančiomis politinėmis, ekonominėmis ar visuomenės sąlygomis, arba vyriausybinių padalinių ar kitų viešųjų ar privačiųjų subjektų daromo spaudimo. Nepriklausomumo stygiaus neigiamos pasekmės buvo akivaizdžios Fukušimos avarijos atveju. Direktyvos 2009/71/Euratomas nuostatos dėl kompetentingų reguliavimo institucijų funkcijų atskyrimo turėtų būti sustiprintos siekiant užtikrinti reguliavimo institucijų faktinį nepriklausomumą ir garantuoti, kad joms būtų suteiktos tinkamos priemonės ir kompetencija tinkamai atlikti joms pavestas pareigas. Visų pirma, reguliavimo institucija turėtų turėti pakankamai teisinių galių, pakankamai darbuotojų ir pakankamai finansinių išteklių, kad galėtų tinkamai vykdyti jai pavestas pareigas. Tačiau sugriežtinti reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti reguliavimo užduočių vykdymo nepriklausomumą, neturėtų daryti poveikio prirėkus glaudžiam bendradarbiavimui su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis arba vyriausybės parengtomis bendrosioms politikos gairėms, **nesusijusioms su reguliavimo galiomis ir pareigomis;**

Pakeitimas

(15) stipri ir nepriklausoma kompetentinga reguliavimo institucija yra viena iš pagrindinių Europos branduolinės saugos reguliavimo sistemos sąlygų. Jos **teisinis** nepriklausomumas ir naudojimas savo įgaliojimais nešališkai ir skaidriai – tai svarbiausi aukšto branduolinės saugos lygio užtikrinimo veiksniai. Priimamiems objektyviems reguliavimo sprendimams ir įgyvendinimo užtikrinimo priemonėms neturėtų būti daroma jokios nederamos grėsmę saugai galinčios kelti išorinės įtakos, pavyzdžiui, spaudimo, susijusio su kintančiomis politinėmis, ekonominėmis ar visuomenės sąlygomis, arba vyriausybinių padalinių ar kitų viešųjų ar privačiųjų subjektų daromo spaudimo. Nepriklausomumo stygiaus neigiamos pasekmės buvo akivaizdžios Fukušimos avarijos atveju. Direktyvos 2009/71/Euratomas nuostatos dėl kompetentingų reguliavimo institucijų funkcijų atskyrimo turėtų būti sustiprintos siekiant užtikrinti reguliavimo institucijų faktinį nepriklausomumą ir garantuoti, kad joms būtų suteiktos tinkamos priemonės ir kompetencija tinkamai atlikti joms pavestas pareigas. Visų pirma, reguliavimo institucija turėtų turėti pakankamai teisinių galių, pakankamai darbuotojų ir pakankamai finansinių išteklių, kad galėtų tinkamai vykdyti jai pavestas pareigas. Tačiau sugriežtinti reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti reguliavimo užduočių vykdymo nepriklausomumą, neturėtų daryti poveikio prirėkus glaudžiam bendradarbiavimui su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis **ir Komisija** arba vyriausybės parengtomis bendrosioms politikos gairėms, **kuriomis nepažeidžiamos nacionalinės valdžios institucijos reguliavimo galios ir pareigos;**

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (22) siekiant užtikrinti, kad būtų įgyjami tinkami įgūdžiai ir įgyjama bei palaikoma tinkamo lygio kompetencija, visos šalys turėtų užtikrinti, kad visi darbuotojai (įskaitant subrangovus), turintys pareigų, susijusių su branduolinių įrenginių sauga ir branduolinio įrenginio aikštelėje taikomomis avarinės parengties ir reagavimo priemonėmis, būtų nuolatos mokomi. Šis tikslas gali būti pasiektas parengus mokymo programas ir mokymo planus, mokymo programų periodinio persvarstymo ir atnaujinimo procedūras ir numačius tinkamą biudžeto lėšų mokymui;

Pakeitimas

- (22) siekiant užtikrinti, kad būtų įgyjami tinkami įgūdžiai ir įgyjama bei palaikoma tinkamo lygio kompetencija, visos šalys turėtų užtikrinti, kad visi darbuotojai (įskaitant subrangovus), turintys pareigų, susijusių su branduolinių įrenginių sauga ir branduolinio įrenginio aikštelėje taikomomis avarinės parengties ir reagavimo priemonėmis, būtų nuolatos mokomi. Šis tikslas gali būti pasiektas parengus mokymo programas ir mokymo planus, mokymo programų periodinio persvarstymo ir atnaujinimo procedūras **keičiantis praktine patirtimi tarp šalių Sąjungos viduje ir už jos ribų ir** numačius tinkamą biudžeto lėšų mokymui;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (23) dar viena svarbi Fukušimoje įvykusios branduolinės avarijos pamoka – branduolinės saugos klausimų skaidrumo didinimo svarba. Skaidrumas – tai taip pat svarbi reguliavimo sprendimų priėmimo nepriklausomumo užtikrinimo priemonė. Todėl dabartinėse Direktyvos 2009/71/Euratomas nuostatose dėl visuomenei teiktinos informacijos turėtų būti konkrečiau nustatyta, per kokį laikotarpį ir kokio pobūdžio būtiniausių informaciją turėtų teikti kompetentinga reguliavimo institucija ir licencijos turėtojas. Šiuo tikslu, pavyzdžiui, turėtų būti nustatyta, kokio pobūdžio būtiniausių informaciją turėtų teikti kompetentinga reguliavimo institucija ir licencijos turėtojas pagal jų platesnio masto skaidrumo strategijas. Informacija turėtų būti suteikta laiku, ypač anomaliųjų įvykių ir avarių atveju. Periodinių saugos tikrinimų ir tarptautinių ekspertinių įvertinimų rezultatai taip pat turėtų būti viešai skelbiami;

Pakeitimas

- (23) dar viena svarbi Fukušimoje įvykusios branduolinės avarijos pamoka – branduolinės saugos klausimų skaidrumo didinimo svarba. Skaidrumas – tai taip pat svarbi reguliavimo sprendimų priėmimo nepriklausomumo užtikrinimo priemonė. Todėl dabartinėse Direktyvos 2009/71/Euratomas nuostatose dėl visuomenei teiktinos informacijos turėtų būti konkrečiau nustatyta, per kokį laikotarpį ir kokio pobūdžio būtiniausių informaciją turėtų teikti kompetentinga reguliavimo institucija ir licencijos turėtojas. Šiuo tikslu, pavyzdžiui, turėtų būti nustatyta, kokio pobūdžio būtiniausių informaciją turėtų teikti kompetentinga reguliavimo institucija ir licencijos turėtojas pagal jų platesnio masto skaidrumo strategijas. Informacija turėtų būti suteikta laiku, ypač incidentų ir avarių atveju. Periodinių saugos tikrinimų ir tarptautinių ekspertinių įvertinimų rezultatai taip pat turėtų būti viešai skelbiami. **Savo 2013 m. kovo 14 d. rezoliucijoje dėl Europos Sąjungos branduolinių elektrinių rizikos ir saugos vertinimo (testavimo nepalankiausiomis sąlygomis) ir susijusios veiklos Europos Parlamentas paragino išsamiai informuoti Sąjungos piliečius apie branduolinę saugą Sąjungoje ir su jais šiuo klausimu konsultuotis;**

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (24) šios direktyvos reikalavimai dėl skaidrumo papildo nustatytuosius galiojančiuose Euratomo teisės aktuose. 1987 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimu 87/600/Euratomas dėl Bendrijoje nustatomos skubaus pasikeitimo informacija radiacinės avarijos atveju tvarkos⁽⁴²⁾ valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai pranešti ir pateikti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms informaciją radiacinės avarijos jų teritorijoje atveju, o į 1989 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 89/618 Euratomas⁽⁴³⁾ įtraukti įpareigojimai valstybėms narėms informuoti visuomenę apie taikytinas sveikatos apsaugos priemonės ir veiksmus, kurių turi būti imtasi radiacinės avarijos atveju, taip pat teikti patarimus bei nuolat informuoti gyventojus, kurie gali nukentėti tokios avarijos atveju. Tačiau, be informacijos, kuri yra teiktina tokiu atveju, valstybės narės pagal šią direktyvą turėtų numatyti tinkamas skaidrumo nuostatas, pagal kurias būtų iš karto ir reguliariai atnaujinama teikiama informacija, siekiant užtikrinti, kad darbuotojai ir plačioji visuomenė būtų informuojami apie visus su branduoline sauga susijusius įvykius, įskaitant **anomaliuosius įvykius** arba avarines sąlygas. **Be to, gyventojams turėtų būti suteikta galimybių veiksmingai dalyvauti branduolinių įrenginių licencijavimo procese, o kompetentinga reguliavimo institucija turėtų teikti su sauga susijusią informaciją nepriklausomai ir jai nebūtina gauti išankstinį kito viešojo arba privačiojo subjekto sutikimą;**

⁽⁴²⁾ OL L 371, 1987 12 30, p. 76.

⁽⁴³⁾ OL L 357, 1989 12 7, p. 31.

Pakeitimas

- (24) šios direktyvos reikalavimai dėl skaidrumo papildo nustatytuosius galiojančiuose Euratomo teisės aktuose. 1987 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimu 87/600/Euratomas dėl Bendrijoje nustatomos skubaus pasikeitimo informacija radiacinės avarijos atveju tvarkos⁽⁴²⁾ valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai pranešti ir pateikti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms informaciją radiacinės avarijos jų teritorijoje atveju, o į 1989 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 89/618 Euratomas⁽⁴³⁾ įtraukti įpareigojimai valstybėms narėms informuoti visuomenę apie taikytinas sveikatos apsaugos priemonės ir veiksmus, kurių turi būti imtasi radiacinės avarijos atveju, taip pat teikti patarimus bei nuolat informuoti gyventojus, kurie gali nukentėti tokios avarijos atveju. Tačiau, be informacijos, kuri yra teiktina tokiu atveju, valstybės narės pagal šią direktyvą turėtų numatyti tinkamas skaidrumo nuostatas, pagal kurias būtų iš karto ir reguliariai atnaujinama teikiama informacija, siekiant užtikrinti, kad darbuotojai ir plačioji visuomenė būtų informuojami apie visus su branduoline sauga susijusius įvykius, įskaitant **incidentus** arba avarines sąlygas;

⁽⁴²⁾ OL L 371, 1987 12 30, p. 76.

⁽⁴³⁾ OL L 357, 1989 12 7, p. 31.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (25) Direktyvoje 2009/71/Euratomas nustatyta teisiškai privaloma Bendrijos sistema, kuria grindžiama branduolinės saugos teisinė, administracinė ir organizacinė sistema. Ji neapima branduoliniams įrenginiams skirtų konkrečių reikalavimų. Atsižvelgiant į techninę pažangą, kurią padarė TATENA ir Vakarų Europos branduolinės energetikos reguliavimo institucijų asociacija, ir kitus specialiųjų žinių šaltinius, visų pirma testavimo nepalankiausiomis sąlygomis patirtį ir Fukušimos branduolinės avarijos tyrimų rezultatus, Direktyva 2009/71/Euratomas turėtų būti iš dalies pakeista – į ją turėtų būti įtraukti Bendrijos branduolinės saugos tikslai, apimantys visus branduolinių įrenginių gyvavimo ciklo etapus (aikštelės parinkimą, projektavimą, statybą, perdavimą eksploatuoti, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą);

Pakeitimas

- (25) Direktyvoje 2009/71/Euratomas nustatyta teisiškai privaloma Bendrijos sistema, kuria grindžiama branduolinės saugos teisinė, administracinė ir organizacinė sistema. Ji neapima branduoliniams įrenginiams skirtų konkrečių reikalavimų. Atsižvelgiant į techninę pažangą, kurią padarė TATENA ir Vakarų Europos branduolinės energetikos reguliavimo institucijų asociacija, ir kitus specialiųjų žinių šaltinius, visų pirma testavimo nepalankiausiomis sąlygomis patirtį ir Fukušimos branduolinės avarijos tyrimų rezultatus, Direktyva 2009/71/Euratomas turėtų būti iš dalies pakeista – į ją turėtų būti įtraukti **teisiškai privalomi** Bendrijos branduolinės saugos tikslai, apimantys visus branduolinių įrenginių gyvavimo ciklo etapus (aikštelės parinkimą, projektavimą, statybą, perdavimą eksploatuoti, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą);

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl direktyvos
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (28) naujo reaktoriaus projektavimui keliamas aiškus lūkestis atsižvelgti pirminiame projekte į dalykus, į kuriuos nebuvo atsižvelgiama projektuojant ankstesnių kartų reaktorius. Projekto išplėtimo sąlygos – tai avarinės sąlygos, į kurias neatsižvelgiama numatant projektines avarijas, tačiau į jas atsižvelgiama projektuojant įrenginį pagal tiksliausių skaičiavimų metodiką, be to, tomis sąlygomis radioaktyviųjų medžiagų išmetimas neviršija priimtinių ribų. Į projekto išplėtimo sąlygas **galėtų** būti įtrauktos didelių avarijų sąlygos;

Pakeitimas

- (28) naujo reaktoriaus projektavimui keliamas aiškus lūkestis atsižvelgti pirminiame projekte į dalykus, į kuriuos nebuvo atsižvelgiama projektuojant ankstesnių kartų reaktorius. Projekto išplėtimo sąlygos – tai avarinės sąlygos, į kurias neatsižvelgiama numatant projektines avarijas, tačiau į jas atsižvelgiama projektuojant įrenginį pagal tiksliausių skaičiavimų metodiką, be to, tomis sąlygomis radioaktyviųjų medžiagų išmetimas neviršija priimtinių ribų. Į projekto išplėtimo sąlygas **turėtų** būti įtrauktos didelių avarijų sąlygos;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos

29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (29) taikant pakopinę apsaugos koncepciją su branduoliniu įrenginiu susijusioje organizacinėje, elgsenos arba projektavimo veikloje užtikrinama, kad su sauga susijusiai veiklai būtų taikomi vienas su kitu nesusiję nuostatų rinkiniai, todėl, jei įvyktų sutrikimas, jis būtų aptiktas ir kompensuotas tinkamomis priemonėmis. Kiekvieno atskiro nuostatų rinkinio savaiminis veiksmingumas yra svarbus pakopinės apsaugos elementas, kad būtų galima užkirsti kelią avarijoms ir sušvelninti padarinius, jeigu tokių būtų;

Pakeitimas

- (29) taikant pakopinę apsaugos koncepciją su branduoliniu įrenginiu susijusioje organizacinėje, elgsenos arba projektavimo veikloje užtikrinama, kad su sauga susijusiai veiklai būtų taikomi vienas su kitu nesusiję nuostatų rinkiniai, todėl, jei įvyktų sutrikimas, jis būtų aptiktas ir kompensuotas **arba pašalintas** tinkamomis priemonėmis. Kiekvieno atskiro nuostatų rinkinio savaiminis veiksmingumas yra svarbus pakopinės apsaugos elementas, kad būtų galima užkirsti kelią avarijoms, **aptikti** ir **kontroliuoti nukrypimus ir** sušvelninti padarinius, jeigu tokių būtų;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos

33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (33) šioje direktyvoje numatoma naujų nuostatų dėl branduoliniuose įrenginiuose atliekamų savo veiklos vertinimų ir ekspertinių įvertinimų, kurie grindžiami atrinktomis branduolinės saugos temomis, apimančiomis visą jų gyvavimo ciklą. Tarptautiniu lygmeniu jau sukaupta tokių branduolinių elektrinių ekspertinių įvertinimų patirties. ES lygmeniu testavimo nepalankiausiomis sąlygomis patirtis rodo koordinuoto ES branduolinių elektrinių saugos vertinimo ir persvarstymo vertę. Šioje srityje turėtų būti taikomas panašus mechanizmas, grindžiamas valstybių narių reguliavimo institucijų ir Komisijos bendradarbiavimu. Todėl kompetentingos reguliavimo institucijos, atliekančios koordinuojamąjį darbą ekspertų grupėse (pavyzdžiui, ENSREG), galėtų padėti specialiosiomis žiniomis nustatant svarbias saugos temas ir atlikti tuos ekspertinius įvertinimus. Jeigu valstybėms narėms nepavyksta kartu pasirinkti bent vienos temos, Komisija turėtų parinkti vieną ar kelias temas, kurioms bus skirti ekspertiniai įvertinimai. Kitų suinteresuotųjų šalių (pavyzdžiui, techninės paramos organizacijų, tarptautinių stebėtojų ar kitų nevyriausybinių organizacijų) dalyvavimas galėtų duoti tokiems ekspertiniams įvertinimams pridėtinės vertės;

Pakeitimas

- (33) šioje direktyvoje numatoma naujų nuostatų dėl branduoliniuose įrenginiuose atliekamų savo veiklos vertinimų ir ekspertinių įvertinimų, kurie grindžiami atrinktomis branduolinės saugos temomis, apimančiomis visą jų gyvavimo ciklą. Tarptautiniu lygmeniu jau sukaupta tokių branduolinių elektrinių ekspertinių įvertinimų patirties. ES lygmeniu testavimo nepalankiausiomis sąlygomis patirtis rodo koordinuoto ES branduolinių elektrinių saugos vertinimo ir persvarstymo vertę. Šioje srityje turėtų būti taikomas panašus mechanizmas, grindžiamas valstybių narių reguliavimo institucijų ir Komisijos bendradarbiavimu **pagal ENSREG sistemą**. Todėl kompetentingos reguliavimo institucijos, atliekančios koordinuojamąjį darbą ekspertų grupėse (pavyzdžiui, ENSREG), galėtų padėti specialiosiomis žiniomis nustatant svarbias saugos temas ir atlikti tuos ekspertinius įvertinimus. Jeigu valstybėms narėms nepavyksta kartu pasirinkti bent vienos temos, Komisija turėtų parinkti vieną ar kelias temas, kurioms bus skirti ekspertiniai įvertinimai. Kitų suinteresuotųjų šalių (pavyzdžiui, techninės paramos organizacijų, tarptautinių stebėtojų ar kitų nevyriausybinių organizacijų) dalyvavimas galėtų duoti tokiems ekspertiniams įvertinimams pridėtinės vertės;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl direktyvos****33 a konstatuojamoji dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

- (33a) *atsižvelgiant į dubliavimosi su esamais tarptautinio ekspertinio įvertinimo procesais ir kišimosi į nepriklausomų nacionalinių reguliavimo valdžios institucijų darbą riziką, teminiai ekspertiniai įvertinimai turėtų būti paremti Europos branduolinės saugos reguliavimo institucijų grupės (ENSREG) ir Vakarų Europos branduolinės energetikos reguliavimo institucijų asociacijos (WENRA) patirtimi, sukaupta per pakartotinius Europos saugos vertinimus, atliktus po avarijos Fukušimoje. Valstybės narės turėtų patikėti ENSREG temų parinkimą, teminių ekspertinių įvertinimų rengimą, jų vykdymą ir tolesnius veiksmus;*

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl direktyvos****35 konstatuojamoji dalis***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

- (35) turėtų būti sukurtas tinkamas tolesnės priežiūros mechanizmas, kad tų ekspertinių įvertinimų išvados būtų tinkamai įgyvendinamos. Ekspertiniai įvertinimai turėtų padėti padidinti pavienių branduolinių įrenginių saugą ir parengti bendras technines saugos rekomendacijas ir gaires, kurios galiotų visoje Sąjungoje;
- (35) turėtų būti sukurtas tinkamas tolesnės priežiūros mechanizmas, kad tų ekspertinių įvertinimų išvados būtų tinkamai įgyvendinamos. Ekspertiniai įvertinimai turėtų padėti padidinti pavienių branduolinių įrenginių saugą **skirtingose prietaikose** ir parengti bendras technines saugos rekomendacijas ir gaires, kurios galiotų visoje Sąjungoje;

Pakeitimas 15**Pasiūlymas dėl direktyvos****36 konstatuojamoji dalis***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

- (36) jeigu Komisija konstatuoja, kad labai nukrypstama nuo techninių rekomendacijų, pateiktų užbaigus ekspertinį įvertinimą, arba vėluojama jas įgyvendinti, Komisija turėtų paraginti nesusijusių valstybių narių kompetentingas reguliavimo institucijas surengti ir atlikti patikrinimą, kad būtų galima susidaryti išsamią nuomonę apie padėtį ir informuoti atitinkamą valstybę narę apie galimas priemones nustatytiems trūkumams pašalinti;
- (36) jeigu Komisija, **glaudžiai koordinuodama veiksmus su ENSREG**, konstatuoja, kad labai nukrypstama nuo techninių rekomendacijų, pateiktų užbaigus ekspertinį įvertinimą, arba vėluojama jas įgyvendinti, Komisija turėtų paraginti nesusijusių valstybių narių kompetentingas reguliavimo institucijas surengti ir atlikti patikrinimą, kad būtų galima susidaryti išsamią nuomonę apie padėtį ir informuoti atitinkamą valstybę narę apie galimas priemones nustatytiems trūkumams pašalinti;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl direktyvos
42 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (42a) *ENSREG, kuri turi testavimo nepalankiausiomis sąlygomis Europoje patirties ir kurią sudaro visos Sąjungos branduolinės saugos reguliavimo institucijos bei Komisija, turėtų aktyviai dalyvauti parenkant temas, kurioms skirti reguliarūs ekspertiniai įvertinimai, rengiant tuos teminius ekspertinius įvertinimus ir užtikrinant, kad būtų imamasi su jais susijusių tolesnių veiksmų, visų pirma rekomendacijų įgyvendinimo klausimu,*

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 2 punktas

Direktyva 2009/71/Euratomas

1 straipsnio c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- c) užtikrinti, kad valstybės narės imtųsi tinkamų nacionalinių priemonių, kad branduoliniai įrenginiai būtų projektuojami, jiems parenkama aikštelė, jie statomi, perduodami eksploatuoti, eksploatuojami ir jų eksploatavimas nutraukiamas taip, kad **būtų išvengta neleistino** radioaktyviųjų medžiagų **išmetimo** į aplinką.

- c) užtikrinti, kad valstybės narės imtųsi tinkamų nacionalinių priemonių, kad branduoliniai įrenginiai būtų projektuojami, jiems parenkama aikštelė, jie statomi, perduodami eksploatuoti, eksploatuojami ir jų eksploatavimas nutraukiamas taip, kad **neleistinas** radioaktyviųjų medžiagų **išmetimas** į aplinką **būtų kuo labiau apribotas**.

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 a punktas (naujas)

Direktyva 2009/71/Euratomas

1 straipsnio d punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 2a) 1 straipsnyje įterpiamas šis punktas:**
„d) skatinti ir gerinti branduolinės saugos kultūrą;“;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 19**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 4 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 7 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

7. *anomalusis įvykis – netikėtas atsitikimas, kurio esami arba galimi padariniai apsaugos arba branduolinės saugos atžvilgiu nėra nereikšmingi;*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 20**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 4 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 7 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

8. avarija – *neplanuotas* įvykis (įskaitant eksploataavimo klaidas, įrangos gedimus ir kitokius nelaimingus nutikimus), kurio esami arba galimi padariniai apsaugos arba branduolinės saugos atžvilgiu nėra nereikšmingi;

Pakeitimas

7a. *incidentas – netikėtas įvykis (įskaitant eksploataavimo klaidas, įrangos gedimus, pradinius įvykius, avarijas nulėmusius veiksnius, vos neįvykusias avarijas ar kitokius nelaimingus nutikimus arba tyčinį ar netyčinį veiksmą, kuriam nėra duotas leidimas), kurio esami arba galimi padariniai apsaugos arba saugos atžvilgiu nėra nereikšmingi;*

Pakeitimas 21**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 4 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 8 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

8. avarija – *netikėtas* įvykis (įskaitant eksploataavimo klaidas, įrangos gedimus ir kitokius nelaimingus nutikimus), kurio esami arba galimi padariniai apsaugos arba branduolinės saugos atžvilgiu nėra nereikšmingi;

Pakeitimas

8. avarija – *netikėtas* įvykis (įskaitant eksploataavimo klaidas, įrangos gedimus ir kitokius nelaimingus nutikimus), kurio esami arba galimi padariniai apsaugos arba branduolinės saugos atžvilgiu nėra nereikšmingi;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 8 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8a. avarinės sąlygos – nukrypimai nuo įprastų eksploataavimo sąlygų, kurie yra dažnesni ir didesni negu tikėtini eksploataavimo įvykių padariniai ir kurie apima projektines avarijas ir projekto išplėtimo sąlygas;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 12 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

12. „**protingai** įmanoma“ reiškia, kad, projektuojant branduolinių įrenginių, jį perduodant eksploatuoti, eksploatuojant arba nutraukiant eksploatavimą, reikėtų ne tik paisyti inžinerijos gerosios patirties reikalavimų, bet vadovautis ir papildomomis saugos arba rizikos mažinimo priemonėmis, taip pat kad šios priemonės turėtų būti įgyvendinamos, išskyrus atvejus, kai **gali būti** įrodyta, kad tos priemonės, palyginti su jų nauda saugai, yra labai neproporcingos;

12. „**praktiškai** įmanoma“ reiškia, kad, projektuojant branduolinių įrenginių, jį perduodant eksploatuoti, eksploatuojant arba nutraukiant eksploatavimą, reikėtų ne tik paisyti inžinerijos gerosios patirties reikalavimų, bet vadovautis ir papildomomis saugos arba rizikos mažinimo priemonėmis, taip pat kad šios priemonės turėtų būti įgyvendinamos, išskyrus atvejus, kai **nacionalinė reguliavimo institucija sutinka, kad** įrodyta, kad tos priemonės, palyginti su jų nauda saugai, yra labai neproporcingos;

(Žodžių „protingai įmanoma“ pakeitimas į „praktiškai įmanoma“ taikomas visam tekstui. Jį priėmus reikės padaryti atitinkamus viso teksto pakeitimus.)

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 24**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 4 punktas**

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 13 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

13. projektavimo duomenų sąvadas – sąlygų ir įvykių seka, į kurią pagal nustatytus kriterijus tiesiogiai atsižvelgiama projektuojant įrenginį, kad tos sąlygos ir įvykiai negalėtų įrenginio paveikti ir nebūtų viršytos leidžiamos ribos, kai saugos sistemos veikia taip, kaip numatyta;

Pakeitimas

13. projektavimo duomenų sąvadas – sąlygų ir įvykių **bei jų bendro poveikio** seka, į kurią pagal nustatytus kriterijus tiesiogiai atsižvelgiama projektuojant įrenginį, kad tos sąlygos ir įvykiai negalėtų įrenginio paveikti ir nebūtų viršytos leidžiamos ribos, kai saugos sistemos veikia taip, kaip numatyta;

Pakeitimas 25**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 4 punktas**

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 14 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

14. projektinė avarija – avarinės sąlygos, **į kurias atsižvelgiant** įrenginys projektuojamas pagal nustatytus kriterijus ir kurioms susidarius **žala kurui ir** radioaktyviųjų medžiagų išmetimas neviršytų **leidžiamų** ribų;

Pakeitimas

14. projektinė avarija – **avarija, dėl kurios susidaro** avarinės sąlygos, **kurioms** įrenginys projektuojamas pagal nustatytus **projektinius** kriterijus ir **konservatyvią metodiką ir** kurioms susidarius radioaktyviųjų medžiagų išmetimas neviršytų **priimtinių** ribų;

Pakeitimas 26**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 4 punktas**

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 15 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

15. **neprojektinė avarija – avarija, kuri yra galima, bet rengiant projektą į ją nebuvo deramai atsižvelgta, nes buvo laikoma, kad jos tikimybė pernelyg maža;**

*Pakeitimas***Išbraukta.**

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 16 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

16a. projekto išplėtimo sąlygos – tai avarinės sąlygos, į kurias neatsižvelgiama numatant projektines avarijas, tačiau į jas atsižvelgiama projektuojant įrenginį pagal tiksliausių skaičiavimų metodiką, be to, tomis sąlygomis radioaktyviųjų medžiagų išmetimas neviršija priimtinių ribų. Į projekto išplėtimo sąlygas galėtų būti įtrauktos didelių avarijų sąlygos;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 17 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17a. tikrinimas – tyrimo procesas, kurį atliekant siekiama patikrinti, ar sistemos etapo produktai, sistemos sudamosios dalys, metodas, skaičiavimo priemonė, kompiuterinė programa, vystymas ir gamyba atitinka visus ankstesniam etapui taikomus reikalavimus;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 4 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

3 straipsnio 17 b punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17b. didelė avarija – didesnės avarinės sąlygos nei projektinė avarija ir apimanti reikšmingą šerdies blogėjimą.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 30**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 6 punkto a papunktis**

Direktyva 2009/71/Euratomas

4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės sukuria ir taiko branduolinių įrenginių branduolinei saugai užtikrinti skirtą nacionalinę teisėkūros, reguliavimo ir organizacinę sistemą (toliau – nacionalinė sistema), pagal kurią paskirstoma atsakomybė ir numatomas atitinkamų valstybinių įstaigų veiksmų koordinavimas. Nacionalinė sistema visų pirma numato:

Pakeitimas

1. Valstybės narės sukuria ir taiko branduolinių įrenginių branduolinei saugai užtikrinti skirtą nacionalinę teisėkūros, reguliavimo, **administracinę** ir organizacinę sistemą (toliau – nacionalinė sistema), pagal kurią paskirstoma atsakomybė ir numatomas atitinkamų valstybinių įstaigų veiksmų koordinavimas. Nacionalinė sistema visų pirma numato:

Pakeitimas 31**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktas**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) **atskirti savo funkcijas** nuo kitų viešųjų ir privačiųjų subjektų, susijusių su branduolinės energijos skatinimu ar naudojimu arba elektros energijos gamyba, **funkcijų**;

Pakeitimas

a) **teisiškai atsiskirti** nuo kitų viešųjų ir privačiųjų subjektų, susijusių su branduolinės energijos skatinimu ar naudojimu arba elektros energijos gamyba;

Pakeitimas 32**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktas**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) **priimti** reguliavimo **sprendimus, grindžiamus** objektyviais ir patikrinamais su sauga susijusiais kriterijais;

Pakeitimas

c) **nustatyti skaidrų** reguliavimo **sprendimų priėmimo procesą, grindžiamą** objektyviais ir patikrinamais su sauga susijusiais kriterijais;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 33**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) turėti savo tinkamų biudžeto asignavimų ir savarankiškai vykdyti paskirtą biudžetą. Finansavimo mechanizmas ir biudžeto skyrimo procesas aiškiai nustatomi nacionalinėje sistemoje;

Pakeitimas

d) turėti savo tinkamų biudžeto asignavimų ir savarankiškai vykdyti paskirtą biudžetą. Finansavimo mechanizmas ir biudžeto skyrimo procesas aiškiai nustatomi nacionalinėje sistemoje **ir turėtų apimti tinkamo naujų žinių, patirties ir įgūdžių kaupimo bei įgijimo ir jau esamų žinių, patirties ir įgūdžių valdymo nuostatas;**

Pakeitimas 34**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 2 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) įdarbinti deramą skaičių darbuotojų, **turinčių** reikiamą kvalifikaciją, patirtį ir specialiųjų žinių.

Pakeitimas

e) įdarbinti deramą skaičių darbuotojų, **kurie visi, ypač politinio skyrimo procedūrą taikant paskirti valdybos nariai, turėtų reikiamą kvalifikaciją, patirtį ir specialiųjų žinių, kurios reikalingos jos įpareigojimams vykdyti, ir galėtų pasinaudoti išorės moksliniais ir techniniais ištekliais bei pagalbėmis specialiosiomis žiniomis, kiek manoma, kad jų reikia remiant jos reguliavimo funkcijas ir laikantis reguliavimo procesų skaidrumo, nepriklausomumo ir teisingumo principų.**

Pakeitimas 35**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

3a. Kompetentingoje reguliavimo institucijoje vykdomąsias pareigas atliekantys asmenys skiriami laikantis aiškiai apibrėžtų procedūrų ir skyrimo reikalavimų. Kadencijos metu šie asmenys gali būti atleisti iš pareigų, visų pirma tuo atveju, kai jie neatitinka šiame straipsnyje išdėstytų nepriklausomumo reikalavimų arba yra kalti padarę nusižengimą pagal nacionalinės teisės aktus. Turi būti nustatytas atitinkamas apsisprendimo laikotarpis priimant į tas pareigas, kuriose galimas interesų konfliktas.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 36**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 3 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) taikyti vykdymo užtikrinimo priemonės, įskaitant branduolinio įrenginio eksploatavimo sustabdymą laikantis sąlygų, kurios nustatomos 4 straipsnio 1 dalyje apibūdintoje nacionalinėje sistemoje.

Pakeitimas

e) taikyti vykdymo užtikrinimo priemonės, įskaitant **nuobaudas pagal 9a straipsnį ir** branduolinio įrenginio eksploatavimo sustabdymą laikantis sąlygų, kurios nustatomos 4 straipsnio 1 dalyje apibūdintoje nacionalinėje sistemoje;

Pakeitimas 37**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 7 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

5 straipsnio 3 dalies f punktas (naujas)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

f) **sudaryti atitinkamas sąlygas mokslinių tyrimų ir vystymo veiklai, kuri reikalinga plėtojant būtiną žinių bazę ir remiant patirties valdymą reguliavimo procese.**

Pakeitimas 64**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 8 punkto a papunktis**

Direktyva 2009/71/Euratomas

6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, kad **pagrindinė** atsakomybė už branduolinio įrenginio branduolinę saugą tektų licencijos turėtojui. Šios atsakomybės negalima perduoti.

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, kad **išimtinė** atsakomybė už branduolinio įrenginio branduolinę saugą tektų licencijos turėtojui. Šios atsakomybės negalima perduoti. **Branduolines elektrines eksploatuojantys subjektai ir atliekų tvarkymo licencijų turėtojai yra visapusiškai apdrausti ir visiškai padengia visas draudimo išlaidas, taip pat jie visiškai atsako už aplinkai ir žmonėms padarytos žalos avarijų atveju atlyginimą.**

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 8 punkto b papunktis

Direktyva 2009/71/Euratomas

6 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijų turėtojams būtų nustatytas reikalavimas, prižiūrint kompetentingai reguliavimo institucijai, sistemingai ir patikrinamu būdu reguliariai vertinti ir tikrinti bei nuolatos didinti, **kiek tai protingai įmanoma**, savo branduolinių įrenginių branduolinę saugą.

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijų turėtojams būtų nustatytas reikalavimas, prižiūrint kompetentingai reguliavimo institucijai, sistemingai ir patikrinamu būdu reguliariai vertinti ir tikrinti bei nuolatos didinti savo branduolinių įrenginių branduolinę saugą.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 8 punkto d papunktis

Direktyva 2009/71/Euratomas

6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijų turėtojams būtų nustatytas reikalavimas sukurti ir taikyti valdymo sistemas, kuriose būtų teikiamas deramas pirmumas branduolinei saugai ir kurias reguliariai tikrintų kompetentinga reguliavimo institucija.

Pakeitimas

4. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijų turėtojams būtų nustatytas reikalavimas sukurti ir taikyti valdymo sistemas, kuriose būtų teikiamas deramas pirmumas branduolinei saugai, **įskaitant branduolinės saugos kultūros skatinimą ir gerinimą**, ir kurias reguliariai tikrintų kompetentinga reguliavimo institucija.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 8 punkto f papunktis

Direktyva 2009/71/Euratomas

6 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijų turėtojams būtų nustatytas reikalavimas numatyti ir nuolat turėti pakankamų finansinių išteklių ir deramą kvalifikaciją, specialiųjų žinių ir įgūdžių turinčių darbuotojų, kad licencijų turėtojai įvykdytų šios direktyvos šio straipsnio 1–4a dalyse ir 8a–8d straipsniuose jiems nustatytus įpareigojimus užtikrinti branduolinio įrenginio branduolinę saugą. Šie įpareigojimai taip pat taikomi pagal subrangos sutartis dirbantiems darbuotojams.

Pakeitimas

5. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijų turėtojams būtų nustatytas reikalavimas numatyti ir nuolat turėti pakankamų finansinių išteklių ir deramą kvalifikaciją, specialiųjų žinių ir įgūdžių turinčių darbuotojų, kad licencijų turėtojai įvykdytų šios direktyvos šio straipsnio 1–4a dalyse ir 8a–8d straipsniuose jiems nustatytus įpareigojimus užtikrinti branduolinio įrenginio branduolinę saugą, **taip pat per jų eksploataavimo nutraukimą arba po jo**. Šie įpareigojimai taip pat taikomi pagal subrangos sutartis dirbantiems darbuotojams.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 40**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 9 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

7 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje visoms šalims būtų nustatytas reikalavimas parengti savo darbuotojų, vykdančių su branduolinių įrenginių branduoline sauga ir su avarine parengtimi bei reagavimu branduolinio įrenginio aikštelėje susijusias pareigas, švietimo, mokymo ir pratybų priemonės, kurių paskirtis – ugdyti, puoselėti ir toliau plėtoti naujausias ir abipusiai pripažįstamas branduolinės saugos specialiąsias žinias ir įgūdžius.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje visoms šalims būtų nustatytas reikalavimas parengti savo darbuotojų, vykdančių su branduolinių įrenginių branduoline sauga ir su avarine parengtimi bei reagavimu branduolinio įrenginio aikštelėje susijusias pareigas, švietimo, **testinio** mokymo ir pratybų priemonės, kurių paskirtis – ugdyti, puoselėti ir toliau plėtoti naujausias ir abipusiai pripažįstamas branduolinės saugos specialiąsias žinias ir įgūdžius.

Pakeitimas 41**Pasiūlymas dėl direktyvos****1 straipsnio 9 punktą**

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Skaidrumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai ir plačioji visuomenė būtų **laiku** supažindinami su naujausia informacija apie branduolinių įrenginių branduolinę saugą ir susijusią riziką, ypač daug dėmesio skiriant žmonėms, gyvenantiems branduolinio įrenginio kaimynystėje.

Vykdam pirmoje dalyje nustatytą įpareigojimą taip pat užtikrinama, kad kompetentinga reguliavimo institucija ir licencijų turėtojai tose srityse, už kurias jie atsako, rengtų, skelbtų ir įgyvendintų skaidrumo strategiją, kurioje, *inter alia*, pateikiama informacija apie įprastas branduolinių įrenginių eksploatavimo sąlygas, **neprivalomas** konsultacijas su darbuotojais ir plačiąja visuomene bei informavimą **anomaliųjų įvykių** ir avarių atveju.

Pakeitimas

Skaidrumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai ir plačioji visuomenė **nedelsiant** būtų supažindinami su naujausia informacija apie branduolinių įrenginių branduolinę saugą ir susijusią riziką, ypač daug dėmesio skiriant žmonėms, gyvenantiems branduolinio įrenginio kaimynystėje. **Užtikrinamas plataus masto ir skaidrus komunikacijos procesas, kai įmanoma, įskaitant reguliary dalijimąsi informacija ir konsultacijas su piliečiais.**

Vykdam pirmoje dalyje nustatytą įpareigojimą taip pat užtikrinama, kad kompetentinga reguliavimo institucija ir licencijų turėtojai tose srityse, už kurias jie atsako, rengtų, skelbtų ir įgyvendintų skaidrumo strategiją, kurioje, *inter alia*, pateikiama informacija apie įprastas branduolinių įrenginių eksploatavimo sąlygas, konsultacijas su darbuotojais ir, **kai įmanoma, su plačiąja visuomene bei skubų** informavimą **incidentų** ir avarių atveju. **Taip pat ji apima svarbią informaciją, kaip antai informaciją apie aikštelės parinkimą, statybą, išplėtimą, perdavimą eksploatuoti, eksploatavimą, eksploatavimą ilgesnį nei visą eksploatavimo laiką, galutinį sustabdymą ir eksploatavimo nutraukimą.**

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Informacija visuomenei teikiama vadovaujantis taikomais Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais bei tarptautiniais įsipareigojimais, tačiau tai neturi kelti pavojaus kitiems nacionalinės teisės aktuose pripažintiems viršesniems interesams (pavyzdžiui, saugumui) arba tarptautinių įsipareigojimų vykdymui.

3. Valstybės narės užtikrina, kad, laikantis atitinkamų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų bei tarptautinių įsipareigojimų, visuomenei būtų sudarytos išankstinės ir veiksmingos sąlygos dalyvauti branduolinių įrenginių **licencijavimo procese**.

Pakeitimas

2. Informacija visuomenei teikiama vadovaujantis taikomais Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais bei tarptautiniais įsipareigojimais, tačiau tai neturi kelti pavojaus kitiems nacionalinės teisės aktuose pripažintiems viršesniems interesams (pavyzdžiui, saugumui) arba tarptautinių įsipareigojimų vykdymui.

3. Valstybės narės užtikrina, kad, laikantis atitinkamų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų bei tarptautinių įsipareigojimų, **ypač Orhuso konvencijos**, visuomenei būtų sudarytos išankstinės ir veiksmingos sąlygos dalyvauti branduolinių įrenginių **poveikio aplinkai vertinime**.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 10 punktas

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 a straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Branduolinių įrenginių saugos užtikrinimo tikslas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas branduolinius įrenginius projektuoti, jiems parinkti aikštelę, juos statyti, perduoti eksploatuoti, eksploatuoti ir nutraukti eksploatavimą taip, kad būtų išvengta **galimo** radioaktyviųjų medžiagų išmetimo:

- a) užtikrinant, kad būtų praktiškai neįmanomos visos avarijos sekos, kurios nulemtų ankstyvą radioaktyviųjų medžiagų išmetimą arba didelį radioaktyviųjų medžiagų išmetimą;
- b) įgyvendinant projektines priemones, kad **avarijų, kurios nėra praktiškai neįmanomos, atveju** visuomenei apsaugoti reikėtų tik priemonių, kurių taikymo vieta ir laikas yra riboti, ir kad būtų pakankamai laiko toms priemonėms įgyvendinti ir būtų kuo labiau sumažintas tokių avarijų dažnumas.

Pakeitimas

Branduolinių įrenginių saugos užtikrinimo tikslas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas branduolinius įrenginius projektuoti, jiems parinkti aikštelę, juos statyti, perduoti eksploatuoti, eksploatuoti ir nutraukti eksploatavimą taip, kad būtų **užkirstas kelias avarijoms ir radioaktyviųjų medžiagų išmetimui, o įvykus avarijai sušvelnintas jų poveikis ir** išvengta radioaktyviųjų medžiagų išmetimo **ir didelės, ilgalaikės taršos už branduolinio įrenginio aikštelės ribų**.

- a) užtikrinant, kad būtų praktiškai neįmanomos visos avarijos sekos, kurios nulemtų ankstyvą radioaktyviųjų medžiagų išmetimą arba didelį radioaktyviųjų medžiagų išmetimą, **kad jie būtų kuo labiau sumažinti iki tokio žemo lygio, kiek tai praktiškai įmanoma**;
- b) **avarijos atveju** įgyvendinant projektines priemones, kad visuomenei apsaugoti reikėtų tik priemonių, kurių taikymo vieta ir laikas yra riboti, ir kad būtų pakankamai laiko toms priemonėms įgyvendinti ir būtų kuo labiau sumažintas tokių avarijų dažnumas.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas 1 dalyje nurodytą tikslą esamiems branduoliniams įrenginiams **taikyti**, kiek tai **protingai** įmanoma.

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas 1 dalyje nurodytą tikslą **branduoliniams įrenginiams, kuriems statybos licencija išduota pirmą kartą, visapusiškai taikyti po ... (*)**, o esamiems branduoliniams įrenginiams kiek tai **praktiškai** įmanoma.

(*) Šios direktyvos įsigaliojimo data.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 10 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 b straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Branduolinių įrenginių saugos tikslo įgyvendinimas

Kad įgyvendintų 8a straipsnyje nurodytą saugos tikslą, valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, pagal kurį:

- a) parenkant branduolinio įrenginio aikštelę būtų deramai atsižvelgiama į būtinybę, **kai įmanoma, išvengti išorinių stichinių** ir žmogaus **sukeliamų pavojų** ir kuo labiau sumažinti tų pavojų poveikį;
- b) projektuojant, statant, perduodant eksploatuoti branduolinį įrenginį ir nutraukiant jo eksploatavimą būtų vadovaujamas pakopinės apsaugos koncepcija, kad:
  - i) darbuotojų ir plačiosios visuomenės apšvitos dozės neviršytų **nustatytų** ribų ir būtų tokios mažos, kiek tai **protingai** įmanoma;
  - ii) būtų kuo labiau sumažinta **anomaliųjų įvykių** tikimybė;
  - iii) būtų sumažintos peraugimo į avarines situacijas galimybės, stiprinant branduolinių įrenginių pajėgumą veiksmingai valdyti ir kontroliuoti **anomaliuosius įvykius**;

Pakeitimas

Branduolinių įrenginių saugos tikslo įgyvendinimas

Kad įgyvendintų 8a straipsnyje nurodytą saugos tikslą, valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, pagal kurį:

- a) parenkant branduolinio įrenginio aikštelę būtų deramai atsižvelgiama į būtinybę, **užkirsti kelią išoriniams gamtiniais** ir žmogaus **sukeliamiems pavojams** ir kuo labiau sumažinti tų pavojų poveikį;
- b) projektuojant, statant, perduodant eksploatuoti branduolinį įrenginį ir nutraukiant jo eksploatavimą būtų vadovaujamas pakopinės apsaugos koncepcija, kad:
  - i) darbuotojų ir plačiosios visuomenės apšvitos dozės neviršytų **leistinų** ribų ir būtų tokios mažos, kiek tai **praktiškai** įmanoma;
  - ii) būtų kuo labiau sumažinta **incidentų** tikimybė;
  - iii) būtų sumažintos peraugimo į avarines situacijas galimybės, stiprinant branduolinių įrenginių pajėgumą veiksmingai valdyti ir kontroliuoti **incidentus, jeigu jie vis dėlto įvyktų**;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- iv) žalingi **anomalijų įvykių** ir projektinių avarijų (jeigu **jos** įvyktų) padariniai būtų sušvelninti ir taip užtikrinta, kad jie nesukeltų radiacinio poveikio už branduolinio įrenginio aikštelės ribų arba kad tas radiacinis poveikis būtų tik nedidelis;
- v) **tais atvejais, kai tai įmanoma, būtų išvengta** išorinių stichinių ir žmogaus sukeliamų pavojų **ir** būtų kuo labiau sumažintas tų pavojų poveikis.

- iv) žalingi **incidentų** ir projektinių avarijų (jeigu **jie vis dėlto** įvyktų) padariniai būtų sušvelninti ir taip užtikrinta, kad jie nesukeltų radiacinio poveikio už branduolinio įrenginio aikštelės ribų arba kad tas radiacinis poveikis būtų tik nedidelis;
- v) išorinių stichinių ir žmogaus sukeliamų pavojų **dažnumas** būtų kuo labiau sumažintas **ir** tų pavojų poveikis **būtų toks mažas, kiek tai praktiškai įmanoma**.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 10 punktas

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 c straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Branduolinių įrenginių aikštelės parinkimo, projektavimo, statybos, perdavimo eksploatuoti, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metodika

Branduolinių įrenginių aikštelės parinkimo, projektavimo, statybos, perdavimo eksploatuoti, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metodika

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijos turėtojui būtų nustatytas reikalavimas, prižiūrint kompetentingai reguliavimo institucijai:

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijos turėtojui būtų nustatytas reikalavimas, prižiūrint kompetentingai reguliavimo institucijai:

- a) reguliariai vertinti branduolinio įrenginio radiacinį poveikį darbuotojams, plačiajai visuomenei ir orui, vandeniui bei dirvožemiui įprastomis eksploatavimo sąlygomis ir avarinėmis sąlygomis;
- b) parengti, pagrįsti dokumentais ir reguliariai (bent kas **dešimt metų**) pakartotinai vertinti branduolinių įrenginių projektavimo duomenų sąvadą, taikant periodinį saugos persvarstymą, ir papildyti jį projekto išplėtimo analize, taip užtikrinant, kad būtų įgyvendintos visos pagrįstai praktiškai įmanomos tobulinimo priemonės;
- c) užtikrinti, kad į projekto išplėtimo analizę būtų įtrauktos visos avarijos, įvykiai ir įvykių deriniai, įskaitant vidinius ir išorinius stichinius arba žmogaus sukeliamus pavojus ir dideles avarijas, dėl kurių susidaro sąlygos, neištrauktos į projektines avarijas;
- d) parengti ir įgyvendinti strategijas, kurios padėtų sušvelninti ir projektinių, ir neprojektinių avarių padarinius;

- a) reguliariai vertinti branduolinio įrenginio radiacinį poveikį darbuotojams, plačiajai visuomenei ir orui, vandeniui bei dirvožemiui įprastomis eksploatavimo sąlygomis ir avarinėmis sąlygomis;
- b) parengti, pagrįsti dokumentais ir reguliariai (bent kas **aštuonerius metus**) pakartotinai vertinti branduolinių įrenginių projektavimo duomenų sąvadą, taikant periodinį saugos persvarstymą, ir papildyti jį projekto išplėtimo analize, taip užtikrinant, kad būtų įgyvendintos visos pagrįstai praktiškai įmanomos tobulinimo priemonės;
- c) užtikrinti, kad į projekto išplėtimo analizę būtų įtrauktos visos avarijos, įvykiai ir įvykių deriniai, įskaitant vidinius ir išorinius stichinius arba žmogaus sukeliamus pavojus ir dideles avarijas, dėl kurių susidaro sąlygos, neištrauktos į projektines avarijas;
- d) parengti ir įgyvendinti strategijas, kurios padėtų sušvelninti ir projektinių, ir neprojektinių avarių padarinius;

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

- e) visoms branduolinėms elektrinėms, o prireikus ir kitiems branduoliniams įrenginiams taikyti didelių avarijų valdymo gaires, kurios apima visas eksploataavimo sąlygas, avarijas panaudoto kuro baseinuose ir ilgalaikius įvykius;
- f) atlikti specialų saugos persvarstymą, susijusį su branduoliniais įrenginiais, kurių pirminis eksploataavimo laikas, kompetentingos reguliavimo institucijos nuomone, greitai baigsis ir kurių eksploataavimo laiką paprašyta pratęsti.

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, pagal kurį išduodant arba persvarstant licenciją statyti ir (arba) eksploatuoti branduolinį įrenginį turėtų būti vadovaujama tinkamu branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio saugos vertinimu.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, pagal kurį branduolinių elektrinių ir, kai taikytina, mokslinių tyrimų reaktorių, kurių statybos licencijos prašoma pirmą kartą, atveju kompetentingos reguliavimo institucijos įpareigotų pareiškėją įrodyti, kad pagal projektą reaktoriaus šerdies pažeidimo poveikis praktiškai jaučiamas tik apsauginiame gaubte.

Pakeitimas

- e) visoms branduolinėms elektrinėms, o prireikus ir kitiems branduoliniams įrenginiams taikyti didelių avarijų valdymo gaires, kurios apima visas eksploataavimo sąlygas, avarijas panaudoto kuro baseinuose ir ilgalaikius įvykius;
- f) atlikti specialų saugos persvarstymą, susijusį su branduoliniais įrenginiais, kurių pirminis eksploataavimo laikas, kompetentingos reguliavimo institucijos nuomone, greitai baigsis ir kurių eksploataavimo laiką paprašyta pratęsti. **Visos priemonės, kurių imtis įpareigojo reguliavimo institucija, skirtos užkirsti kelią neprojektinėms avarijoms, įgyvendinamos prieš suteikiant leidimą dėl eksploataavimo pratęsimo.**

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, pagal kurį išduodant arba persvarstant licenciją statyti ir (arba) eksploatuoti branduolinį įrenginį turėtų būti vadovaujama tinkamu branduolinio įrenginio aikštelės ir paties branduolinio įrenginio saugos vertinimu, **įskaitant nacionalinės valdžios institucijos aikštelėje vykdomas patikras.**

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje būtų nustatytas reikalavimas, pagal kurį branduolinių elektrinių ir, kai taikytina, mokslinių tyrimų reaktorių, kurių statybos licencijos prašoma pirmą kartą, atveju kompetentingos reguliavimo institucijos įpareigotų pareiškėją įrodyti, kad pagal projektą reaktoriaus šerdies pažeidimo poveikis praktiškai jaučiamas tik apsauginiame gaubte.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 10 punktas

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 d straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Avarinė parengtis ir reagavimas branduolinio įrenginio aikštelėje

Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijos turėtoji būtų nustatytas reikalavimas, prižiūrint kompetentingai reguliavimo institucijai:

- a) parengti ir reguliariai atnaujinti branduolinio įrenginio aikštelėje taikomų avarinių priemonių planą, kuris:

Pakeitimas

Avarinė parengtis ir reagavimas branduolinio įrenginio aikštelėje

Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėje sistemoje licencijos turėtoji būtų nustatytas reikalavimas, prižiūrint kompetentingai reguliavimo institucijai:

- a) **bent kas aštuonerius metus** parengti ir reguliariai atnaujinti branduolinio įrenginio aikštelėje taikomų avarinių priemonių planą, kuris:

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

- i) grindžiamas įvykių ir situacijų, kuriais reikėtų imtis apsaugos priemonių branduolinio įrenginio aikštelėje arba už jos ribų, vertinimu;
- ii) rengiamas koordinuojant veiksmus su visomis kitomis susijusiomis įstaigomis ir atsižvelgiant į naudingą didelių avarijų (jei jų įvyksta) likvidavimo patirtį;
- iii) rengiamas taip, kad ypač būtų atsižvelgta į įvykius, kurie galėtų paveikti kelis branduolinio įrenginio energijos blokus;
- b) nustatyti reikiamą organizacinę struktūrą, pagal kurią būtų aiškiai skirstomos pareigos, ir užtikrinti reikiamų išteklių ir turto prieinamumą;
- c) įdiegti branduolinio įrenginio aikštelėje vykdomai veiklai koordinuoti ir bendradarbiavimui su institucijomis ir agentūromis, kurios atsako už avarinių situacijų valdymą visais avarinės situacijos etapais, užtikrinti skirtas priemones, kurios turėtų būti reguliariai taikomos;
- d) numatyti parengties galimiems **anomaliesiems įvykiams** ir avarijoms priemones, skirtas branduolinio įrenginio aikštelėje dirbantiems darbuotojams;
- e) numatyti tarpvalstybiniam ir tarptautiniam bendradarbiavimui skirtas priemones, įskaitant su išorės pagalbos priėmimu branduolinio įrenginio aikštelėje susijusias iš anksto numatytas priemones;
- f) įsteigti branduolinio įrenginio aikštelėje veikiančią avarinių situacijų valdymo centrą, kuris būtų pakankamai apsaugotas nuo gamtinių pavojų ir radioaktyvumo, kad jame galėtų būti žmonės;
- g) imtis apsaugos priemonių avarinės situacijos atveju, kad būtų sušvelninti galimi padariniai žmonių sveikatai ir orui, vandeniui bei dirvožemiui.

Pakeitimas

- i) grindžiamas įvykių ir situacijų, kuriais reikėtų imtis apsaugos priemonių branduolinio įrenginio aikštelėje arba už jos ribų, vertinimu;
- ii) rengiamas koordinuojant veiksmus su visomis kitomis susijusiomis įstaigomis ir atsižvelgiant į naudingą didelių avarijų (jei jų įvyksta) likvidavimo patirtį;
- iii) rengiamas taip, kad ypač būtų atsižvelgta į įvykius, kurie galėtų paveikti kelis branduolinio įrenginio energijos blokus;
- iiia) atsižvelgti į papildomą riziką, kuri susijusi su netoliese esančiais pavojingais (Seveso III tipo) pramonės įrenginiais;**
- b) nustatyti reikiamą organizacinę struktūrą, pagal kurią būtų aiškiai skirstomos pareigos, ir užtikrinti reikiamų išteklių ir turto prieinamumą;
- c) įdiegti branduolinio įrenginio aikštelėje vykdomai veiklai koordinuoti ir bendradarbiavimui su institucijomis ir agentūromis, kurios atsako už avarinių situacijų valdymą visais avarinės situacijos etapais, užtikrinti skirtas priemones, kurios turėtų būti reguliariai taikomos;
- d) numatyti parengties galimiems **incidentams** ir avarijoms priemones, skirtas branduolinio įrenginio aikštelėje dirbantiems darbuotojams;
- e) numatyti tarpvalstybiniam ir tarptautiniam bendradarbiavimui skirtas priemones, įskaitant su išorės pagalbos priėmimu branduolinio įrenginio aikštelėje susijusias iš anksto numatytas priemones;
- f) įsteigti branduolinio įrenginio aikštelėje veikiančią avarinių situacijų valdymo centrą, kuris būtų pakankamai apsaugotas nuo gamtinių pavojų ir radioaktyvumo, kad jame galėtų būti žmonės **kilus galimoms krizių valdymo situacijoms ir per jas;**
- g) imtis apsaugos priemonių avarinės situacijos atveju, kad būtų sušvelninti galimi padariniai žmonių sveikatai ir orui, vandeniui bei dirvožemiui.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 11 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 e straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Ekspertiniai įvertinimai

1. Valstybės narės ne rečiau kaip kartą per **dešimt metų** atlieka reguliarių savo nacionalinės sistemos ir kompetentingų reguliavimo institucijų veiklos įvertinimą ir paprašo atlikti atitinkamų savo nacionalinės sistemos dalių ir (arba) kompetentingų reguliavimo institucijų tarptautinį ekspertinį įvertinimą, siekdamas nuolat gerinti branduolinę saugą. Visų ekspertinių įvertinimų turimi rezultatai pateikiami valstybėms narėms ir Komisijai.

2. Valstybės narės, padedamos kompetentingų reguliavimo institucijų, periodiškai ir ne rečiau kaip kas šešerius metus taiko teminių ekspertinių įvertinimų sistemą ir susitaria dėl grafiko ir įgyvendinimo sąlygų. Šiuo tikslu valstybės narės:

a) kartu **ir glaudžiai koordinuodamos veiksmus su Komisija** pasirenka vieną ar daugiau konkrečių temų, susijusių su branduolinių įrenginių branduoline sauga. Jeigu valstybėms narėms nepavyksta kartu pasirinkti bent vienos temos per šioje dalyje nustatytą laiką, Komisija parenka ekspertinio įvertinimo temas;

b) **remdamosi šiomis temomis**, glaudžiai bendradarbiaudamos su licencijų turėtojais, atlieka nacionalinius vertinimus ir skelbia rezultatus;

c) bendrai nustato metodiką, organizuoja ir atlieka b punkte nurodytų nacionalinių vertinimų, kuriuose dalyvauti Komisija kviečiama, rezultatų ekspertinį įvertinimą;

d) skelbia c punkte nurodytų ekspertinių įvertinimų rezultatus.

Pakeitimas

Ekspertiniai įvertinimai

1. Valstybės narės ne rečiau kaip kartą per **aštuonerius metus** atlieka reguliarių savo nacionalinės sistemos ir kompetentingų reguliavimo institucijų veiklos įvertinimą ir paprašo atlikti atitinkamų savo nacionalinės sistemos dalių ir (arba) kompetentingų reguliavimo institucijų tarptautinį ekspertinį įvertinimą, siekdamas nuolat gerinti branduolinę saugą. Visų ekspertinių įvertinimų turimi rezultatai pateikiami valstybėms narėms ir Komisijai. **Europos Parlamentui reguliariai pranešama apie ekspertinių įvertinimų rezultatus ir apie susijusias priemones ir planus.**

2. Valstybės narės, padedamos kompetentingų reguliavimo institucijų, periodiškai ir ne rečiau kaip kas šešerius metus taiko teminių ekspertinių įvertinimų sistemą ir susitaria dėl grafiko ir įgyvendinimo sąlygų. Šiuo tikslu valstybės narės, **laikydamosi ENSREG sistemos:**

a) kartu pasirenka vieną ar daugiau konkrečių temų, susijusių su branduolinių įrenginių branduoline sauga. Jeigu valstybėms narėms nepavyksta kartu pasirinkti bent vienos temos per šioje dalyje nustatytą laiką, Komisija parenka ekspertinio įvertinimo temas;

b) **vertina, koku mastu prireikus sprendžiamos šios temos**, glaudžiai bendradarbiaudamos su licencijų turėtojais, atlieka **įrenginių, kuriuos turi įvertinti kompetentinga reguliavimo institucija**, nacionalinius vertinimus ir skelbia rezultatus;

c) bendrai nustato metodiką, organizuoja ir atlieka b punkte nurodytų nacionalinių vertinimų, kuriuose dalyvauti Komisija kviečiama, rezultatų ekspertinį įvertinimą;

d) skelbia c punkte nurodytų ekspertinių įvertinimų rezultatus.

2014 m. balandžio 2 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Kiekviena valstybė narė, kuriai **taikomas** 2 dalyje **nurodytas ekspertinis įvertinimas**, nustato, kaip bus planuojamos ir kokiomis sąlygomis jos teritorijoje bus įgyvendinamos atitinkamos techninės rekomendacijos, pateiktos užbaigus ekspertinį įvertinimą, ir **informuoja apie tai Komisiją**.

4. Jeigu Komisija konstatuoja, kad labai nukrypstama nuo techninių rekomendacijų, pateiktų užbaigus ekspertinį įvertinimą, arba vėluojama jas įgyvendinti, Komisija ragina nesusijusių valstybių narių kompetentingas reguliavimo institucijas surengti ir atlikti patikrinimą, kad būtų galima susidaryti išsamią nuomonę apie padėtį ir informuoti atitinkamą valstybę narę apie galimas priemones nustatytiems trūkumams pašalinti.

5. Jeigu įvyksta avarija, **kuri lemia ankstyvą arba didelį radioaktyviųjų medžiagų išmetimą į aplinką, arba įvykus anomalijai įvykiui, dėl kurio** už branduolinio įrenginio aikštelės ribų reikėtų taikyti avarines priemones arba visuomenės apsaugos priemones, atitinkama valstybė narė per šešis mėnesius pagal 2 dalį surengia atitinkamo įrenginio ekspertinį įvertinimą, **kuriame dalyvauti kviečiama Komisija**.

Pakeitimas

2a. Sprendimas dėl pirmojo teminio ekspertinio įvertinimo temos priimamas ne vėliau kaip ... (*).

3. Kiekviena valstybė narė, kuriai **taikomi** 2 dalyje **nurodyti ekspertiniai įvertinimai, praneša išvadas visoms valstybėms narėms ir Komisijai ir** nustato, kaip bus planuojamos ir kokiomis sąlygomis jos teritorijoje bus įgyvendinamos atitinkamos techninės rekomendacijos, pateiktos užbaigus ekspertinį įvertinimą, ir **paskelbia veiksmų planą, atspindintį veiksmus, kurių imtasi**.

4. Jeigu Komisija, **glaudžiai bendradarbiaudama su ENS-REG**, konstatuoja, kad labai nukrypstama nuo techninių rekomendacijų, pateiktų užbaigus ekspertinį įvertinimą, arba vėluojama jas įgyvendinti, Komisija ragina nesusijusių valstybių narių kompetentingas reguliavimo institucijas surengti ir atlikti patikrinimą, kad būtų galima susidaryti išsamią nuomonę apie padėtį ir informuoti atitinkamą valstybę narę apie galimas priemones nustatytiems trūkumams pašalinti.

5. Jeigu įvyksta avarija arba **incidentas**, dėl **kurių** už branduolinio įrenginio aikštelės ribų reikėtų taikyti avarines priemones arba visuomenės apsaugos priemones, atitinkama valstybė narė per šešis mėnesius pagal 2 dalį surengia atitinkamo įrenginio ekspertinį įvertinimą.

(*) *Treji metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos.*

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 11 punktą

Direktyva 2009/71/Euratomas

8 f straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Remiantis pagal 8e straipsnio 2 dalį atliekamų ekspertinių įvertinimų rezultatais ir po tų vertinimų pateiktomis techninėmis rekomendacijomis, pagal skaidrumo ir nuolatinio branduolinės saugos didinimo principus valstybės narės, padedamos kompetentingų reguliavimo institucijų, kartu rengia ir nustato gaires, skirtas konkrečioms temoms, nurodytoms 8e straipsnio 2 dalies a punkte.

Pakeitimas

Remiantis pagal 8e straipsnio 2 dalį atliekamų ekspertinių įvertinimų rezultatais ir po tų vertinimų pateiktomis techninėmis rekomendacijomis, pagal skaidrumo ir nuolatinio branduolinės saugos didinimo principus valstybės narės, padedamos kompetentingų reguliavimo institucijų, kartu rengia ir nustato gaires, skirtas konkrečioms temoms, nurodytoms 8e straipsnio 2 dalies a punkte.

Teminių ekspertinių įvertinimų rezultatai naudojami diskusijoms branduolinėje bendrijoje skatinti, kuriomis remiantis ateityje galbūt galėtų būti parengiami suderinti Bendrijos branduolinės saugos kriterijai.